

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/63/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622201640
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3622201640.2

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci starostlivosti súdu o malol. G. G., U.. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky G. E.L., U.. XX.XX.XXXX, R. T. a otca G. G., U.. XX.XX.XXXX, R. T., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd nariaďuje, aby bol maloletý G. G., U.. XX.XX.XXXX, odovzdaný bezodkladne zariadením: CDR Orchidea, n.o., so sídlom Partizánske, R. Jašíka 158/8, prevádzka Bošany, Podjavorinskej 270/8 alebo každým, kto ho má pri sebe, do starostlivosti Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec, v ktorého dočasnej starostlivosti bude maloletý do rozhodnutia vo veci samej najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa umiestnenia dieťaťa.

II. Súd ukladá lehotu 10 dní od vyhotovenia tohto uznesenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza na podanie návrhu miestne príslušnému súdu vo veci starostlivosti súdu o malol. G. G., U.. XX.XX.XXXX, o zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia uloženého Okresným súdom Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením.

odôvodnenie:

(1) Súd začal dňa 15.12.2022 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (§ 73 ods. 2 písm. d), bod 1. zákona č. 305/2005 Z. z.) konanie o nariadení neodkladného opatrenia.

(2) Podaným návrhom sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza domáha odovzdania maloletého do zariadenia CDR Orchidea, n.o., so sídlom Partizánske, R. Jašíka 158/8, prevádzka Bošany, Podjavorinskej 270/8 do starostlivosti Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec. K návrhu je pripojená zápisnica o pojednávaní na Okresnom súde Prievidza zo dňa 07.09.2022, uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36, správa Reedukačného centra Hlohovec zo dňa 07.12.2022 a správa CDR Orchidea, n.o. zo dňa 13.12.2022.

(3) Súd sa oboznámil s návrhom na začatie konania a jeho prílohami, lustráciami Registra obyvateľov, nahliadnutím do trestného spisu sp. zn. 1Tp/26/2022 a zistil z nich nasledovný skutkový stav.

(4) Z návrhu vyplýva, že maloletý sa narodil z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Rodičom sa okrem maloletého narodila dňa XX.XX.XXXX malol. dcéra L.. Matke sa z predchádzajúcich vzťahov narodili štyri deti, ktoré žijú mimo domácnosť rodiny. Matka maloletého je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku z dôvodu psychiatrických zdravotných problémov, otec je zamestnaný v Hornonitrianskych baniach Prievidza a.s., s miestom výkonu práce v Novákoch. Rodinu v prevažnej

miere finančne zabezpečuje iba otec maloletého, nakoľko matka dlhodobo nepracuje a poberá len invalidný dôchodok. Základné potreby vedela rodina deťom finančne saturať, ale stávalo sa, že mali dlh na nájomnom, ktorý majú aj aktuálne. Rodičovské kompetencie možno posúdiť ako nedostatočné, pretože obaja rodičia neboli a ani nie sú dôslední pri výchove svojich detí, nespolupracovali a nespolupracujú so školou, nedodržiavali termíny vyšetrení u pedopsychiatra a počas choroby detí nedodržiavali liečebný režim, pretože boli opakovane videné v otvorenom prostredí. Spolužitie rodičov maloletého sa doposiaľ javilo ako stabilné, avšak aktuálne v rodine nastali problémy v spolužití rodičov, nakoľko sa mal otec matke maloletého priznať k inému vzťahu a oznámil jej, že sa odsťahuje zo spoločnej domácnosti. Matka o uvedenom oboznámila svoje maloleté deti, ktoré sú na otca aktuálne podľa vyjadrenia oboch rodičov nahnevané, prestali s otcom komunikovať.

(5) ÚPSVaR Prievidza návrh odôvodnil tým, že opatrenia SPODaSK boli u maloletého začaté od roku 2013 v dôsledku zanedbávania plnenia povinnej školskej dochádzky, čo vyplynulo z laxného výchovného prístupu rodičov k maloletému. Pre problémy v správaní v domácnosti bol maloletý hospitalizovaný v nemocnici a následne bol matkou umiestnený na dobrovoľný pobyt. V tom čase už mal pedopsychiatrom diagnostikovanú socializovanú poruchu správania a disharmonický vývoj osobnosti a bol nastavený na medikáciu. V dôsledku zhoršenia jeho zdravotného stavu, pedopsychiatricka opäť odporučila u maloletého hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení v Kremnici, ktorú rodičia odmietli. Na základe nerešpektujúceho správania maloletého v rodine a výraznejších problémov v školskom prostredí Okresný súd Prievidza uznesením sp. zn. 10P/40/2018 zo dňa 27.08.2018 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý dňa 28.08.2018 umiestnený do CDR Orchidea, n.o. Pobyt v zariadení bol realizovaný do dňa 07.06.2019. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel a maloletý sa vrátil späť do prirodzeného rodinného prostredia. Nakoľko v rámci diagnostiky rodiny bolo zistené, že v rodine sú oslabené rodičovské kompetencie a správanie maloletého bolo potrebné prostredníctvom odbornej pomoci zastabilizovať, Okresný súd Prievidza uznesením sp. zn. 7P/22/2019 uložil maloletému výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v CDR Prievidza. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel a rozhodnutím súdu bolo dňa 12.01.2021 zrušené. Situácia v rodine bola stabilizovaná až do začiatku školského roku 2021/2022, kedy maloletý prestal chodiť do školy a dopustil sa dvoch priestupkov a to priestupku proti občianskemu spolunažívaniu a konzumácie alkoholu. V januári 2022 sa dopustil ďalšieho priestupku tým, že odcudzil susedovi železnú bráničku. V dôsledku nerešpektujúceho správania a masívneho záškoláctva bolo opätovne uznesením Okresného súdom Prievidza zo dňa 24.03.2022 sp.zn. 8P/6/2022 uložené výchovné opatrenie rodičom, maloletému, ale aj sestre maloletého L. - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v CDR Prievidza. U maloletého výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, nakoľko maloletý naďalej odmietal chodiť do školy, nerešpektoval rodičov, dokonca začal v domácnosti kradnúť finančnú hotovosť. Z uvedeného dôvodu rodičia na podnet ÚPSVaR Prievidza zabezpečili pre maloletého dobrovoľný pobyt v CDR Orchidea, n.o. od dňa 12.7.2022 až do rozhodnutia súdu o uložení pobytového výchovného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36 bolo nad maloletým uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci, a to pobyt maloletého v CDR Orchidea, n.o. na obdobie 6 mesiacov počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.09.2022. Z návrhu ďalej vyplýva, že ÚPSVaR Prievidza aj po umiestnení maloletého v CDR Orchidea, n.o. pracoval s rodinou a vykonával osobné stretnutia s maloletým v zariadení, pričom bolo zistené, že maloletý sa na prostredie zariadenia adaptoval bez závažnejších problémov. Maloletý v zariadení nechodil do školy, pretože v školskom roku 2021/2022 ukončil plnenie povinnej školskej dochádzky v deviatom ročníku Základnej školy na Ul. Morovnianska cesta v Handlovej. Dňa 25.10.2022 si maloletý prostredníctvom matky podal žiadosť o zariadenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V mesiaci september 2022 sa mal maloletý dopustiť prečinu výtržníctva. Maloletý sa počas osobnej návštevy ÚPSVaR Prievidza v zariadení v mesiaci október 2022 vyjadril, že uvedeného ľutuje a už bude dodržiavať pravidlá spoločnosti. Počas ďalšej osobnej návštevy maloletého v CDR Orchidea, n.o. bolo dňa 29.11.2022 pracovníkmi ÚPSVaR Prievidza oznámené, že maloletý dňa 25.11.2022 nepovolene opustil zariadenie spolu s inými chlapcami, pričom pred odchodom odcudzili zariadeniu finančnú hotovosť. Pohovorom s maloletým bolo zistené, že dôvodom jeho úteku malo byť správanie vychovávateľov v CDR Orchidea, n.o. a taktiež aj to, že v zariadení mu je dlho. Maloletý opísal, kde sa počas úteku nachádzal, ako minul finančnú hotovosť s kamarátmi. Maloletý uviedol, že svoje správanie ľutuje a podobného konania sa nedopustí, pretože nechce byť umiestnený v reedukačnom zariadení. Dňa 12.12.2022 bolo ÚPSVaR Prievidza Reedukačným centrom Hlohovec oznámené, že je možné prijatie maloletého do zariadenia. O uvedenej skutočnosti bolo následne informované CDR Orchidea, n.o., pričom ÚPSVaR Prievidza bolo oznámené, že maloletý opätovne

nepovolene odišiel zo zariadenia spolu s inými chlapcami, pričom v centre odcudzil finančnú hotovosť vo výške 558 €. Nahlásili ho na pátranie. Posledný pohovor s rodičmi bol zrealizovaný na ÚPSVaR Prievidza, pracovisko Handlová dňa 13.12.2022. Rodičia počas rozhovoru uviedli, že maloletý počas úteku prišiel do domácnosti rodičov a žiadal ich, aby ho zaviezli späť do zariadenia. Následne podľa vyjadrenia rodičov prišla hliadka polície a zabezpečila maloletého prevoz na OO PZ Partizánske. Obaja rodičia sa vyjadrili, že vzniknutej situácie im je ľúto a boli by neradi, ak by mal byť ich syn vzatý do väzby. Zároveň sa však vyjadrili, že oni mu aktuálne nedokážu zabezpečiť adekvátnu starostlivosť vzhľadom na jeho problémové správanie.

(6) Zo správy CDR Orchidea, n.o. zo dňa 14.12.2022 vyplýva, že maloletý v zariadení patrí k najhorším chlapcom, je výbušný, silný manipulátor, vznetlivý na základe čoho majú z jeho nevyspytateľného správania obavy nielen deti umiestnené v zariadení, ale aj pracovníci CDR. Preto odporučili jeho premiestnenie do reedukačného centra. Výchovný prístup rodičov maloletého bol dlhodobo neprimeraný, benevolentný, aj napriek tomu, že rodičia boli motivovaní k zlepšeniu rodičovských zručností a maloletý k sociálne žiadúcemu správaniu. V prirodzenom rodinnom prostredí maloletého opakovane participovali viacerí odborníci (psychológ, sociálni pracovníci a pedopsychiater) prostredníctvom terénnej i ambulantnej formy. U maloletého boli vykonávané aj pobytové výchovné opatrenia. Posledné výchovné opatrenie uložené u maloletého neplní svoj účel, pretože jeho správanie sa eskalovalo trestnou činnosťou. Ublíži je ostatným deťom psychicky a fyzicky, zastrašuje, vyhráža, vydiera. Pri nedosiahnutí cieľa vo svoj prospech aplikuje fyzickú silu. Dňa 11.09.2022 oznámili mimoriadnu udalosť v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Maloletý sa vlámal do kancelárie odborného tímu zariadenia CDR, kde mal odcuziť finančnú hotovosť vo výške 1 356,50 Eur a kľúče od služobného motorového vozidla. Vo veci bolo podané trestné oznámenie. Dňa 08.09.2022 sa maloletý na individuálnej vychádzke mal dopustiť prečinu výtržníctva tým, že mal zbiť muža v staršom veku. Dňa 08.09.2022 obeť trestného činu podala trestné oznámenie voči maloletému. Dňa 25.11.2022 bola na prevádzku zariadenia CDR privolaná hliadka OO PZ Partizánske na základe neprispôsobivého správania maloletého, ktorý slovné zaútočil na inú chovankyňu. Tento konflikt vyústil do fyzického ataku, pričom mala chovankyňa utrieť poranenia tváre. Dňa 27.11.2022 maloletý svojvoľne opustil zariadenie CDR, pričom mal vykradnúť dva uzamknuté trezory s finančnou hotovosťou. Počas úteku sa zdržiaval v Handlovej. Podľa výpovede maloletého, ukradnuté peniaze si rozdelil so spolubývajúcim a zvyšok minul na cigarety, alkohol, cestovné a jedlo. Dňa 11.12.2022 mal vydierať a fyzicky napádať dve malol. deti, aby pre neho ukradli firemné kľúče a následne s nimi mali otvoriť miestnosť s uzamknutými trezormi, kde mali odcuziť finančnú hotovosť. Následne im pod hrozbou násilia mal nariadiť pridržať otvorené okno, aby mohol utiecť zo zariadenia. K správe je pripojené uznesenie OO PZ Partizánske zo dňa 29.09.2022 o vznesení obvinenia maloletému za prečin výtržníctva podľa § 364 ods.1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť dňa 08.09.2022.

(7) Zo zápisnice o pojednávaní vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/15/2022 vyplýva, že dňa 07.09.2022 sa na Okresnom súde Prievidza konalo pojednávanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. G. o uložení výchovného opatrenia. Z výsluchu matky vyplýva, že s uložení výchovného opatrenia maloletému súhlasí. Matka ďalej uviedla, že maloletý kradol veci z bytu, ktoré potom predával. Požíval alkoholické nápoje, fajčil, nechodil do školy, mal 350 neospravedlnených hodín.

(8) Z uznesenia Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36 vyplýva, že výrokom I. maloletému bolo s účinnosťou od právoplatnosti predmetného rozhodnutia uložené výchovné opatrenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci, a to pobyt v CDR Orchidea, n.o., so sídlom R. Jašíka 158/8, Partizánske, prevádzka Bošany, Podjavorinskej 270/8 na dobu najdlhšie 6 mesiacov. Podľa návrhu ÚPSVaR Prievidza predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.09.2022.

(9) Zo správy Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec zo dňa 07.12.2022 vyplýva, že zariadenie súhlasí s prijatím maloletého do zariadenia, pričom konkrétny termín nástupu bude určený na základe naplnenia kapacity zariadenia.

(10) Z vlastnej činnosti je súdu známe, že voči maloletému sa na tunajšom súde vedie konanie pod sp. zn. 1Tp/26/2022 o návrhu Okresnej prokuratúry Partizánske na vzatie obvineného maloletého do väzby. Z nahliadnutia do predmetného spisu súd zistil, že uznesením OO PZ zo dňa 14.12.2022 ČVS: ORP-377/PE-PE 2022 bolo maloletému vznesené obvinenie pre pokračovací prečin krádeže formou

spolupáchateľstva podľa § 212 ods. 1 pís. a), písm. b) a písm. g) Trestného zákona č.300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov a dňa 15.12.2022 podala Okresná prokuratúra Partizánske návrh na vzatie obvineného maloletého do väzby. Zo zápisnice OO PZ Partizánske zo dňa 13.12.2022 vyplýva, že maloletý bol dňa 13.12.2022 povereným policajtom OO PZ Partizánske zadržaný ako osoba podozrivá zo spáchania trestného činu krádeže. Z návrhu Okresnej prokuratúry Partizánske zo dňa 15.12.2022 vyplýva, že maloletý sa nachádza v cele policajného zaistenia OR PZ Prievidza.

(11) Podľa § 113 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec miestne príslušnému súdu.

(12) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné nariadenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(13) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(14) Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

(15) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(16) Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

(17) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(18) Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

(19) Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

(20) Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

(21) Podľa § 360 odsek 1, odsek 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(22) Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

(23) Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(24) Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(25) Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(26) Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

(27) Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“) nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(28) Podľa § 37 ods. 3 písm. b) ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

(29) Podľa § 37 ods. 7, ods. 8 ZoR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

(30) Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len "zariadenie na výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

(31) Podľa § 27 ods. 1 Z.č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu,28) zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu28) a súd ho o to požiada.

(32) Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

(33) Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(34) Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. Musí byť teda prijatý záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana pred nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy. Ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne. Vo veciach týkajúcich sa maloletých detí je nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnené v prípade, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a bez neodkladnej úpravy pomerov existuje reálna hrozba, že dôjde k ohrozeniu života, zdravia alebo priaznivého vývinu dieťaťa.

(35) Akékoľvek opatrenia týkajúce sa maloletých detí musia byť v súlade s čl. 5 ZoR v jeho najlepšom záujme. Takýto záväzok pre štát vyplýva aj z Dohovoru o právach dieťaťa. Aj v konaní o zmene výchovného opatrenia (teda aj v tomto konaní) musia byť pomery maloletých detí upravené tak, aby bol sledovaný jeho najlepší záujem. Ich pomery možno v súlade s § 37 ods. 8 ZR upraviť aj dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

(36) Vzhľadom na doteraz zistené skutočnosti má súd za to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodne, nakoľko to vyžaduje nielen najlepší záujem maloletého, ale aj verejný záujem. Súd rozhodol na základe vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov.

(37) Súd mal z návrhu a pripojených listín, ako aj z vlastnej činnosti súdu za osvedčené, že u maloletého dlhodobo prevládajú problémy so správaním. Aj napriek tomu, že maloletému bolo niekoľkokrát uložené výchovné opatrenie, ktoré sa toho času vykonáva v Centre pre deti a rodiny Orchidea, n. o., jeho správanie sa nezlepšilo. Maloletý sa správa naďalej agresívne, neriadi sa pravidlami zariadenia, porušuje pravidlá, koná bez uvedomenia si následkov, pri zlosti je ťažko zvládnuteľný, koná premyslene a manipulatívne. Maloletý nerešpektuje authority, klame, zastráša a vyhráža sa. Svojím správaním a konaním ohrozuje seba, ale aj iných, maloleté deti v centre sa ho boja. K problémom so správaním sa pridružilo aj páchanie trestnej činnosti, ktorá začína kulminovať. Súd považuje za preukázané, že maloletý naďalej vykazuje známky problémového správania, nerešpektuje normy spoločenského a sociálneho charakteru. Maloletý nedokáže fungovať v otvorenom zariadení, odmieta rešpektovať všetky stanovené pravidlá, svojím správaním narúša chod zariadenia, do ktorého bol uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36 umiestnený. Opakovane zo zariadenia utekal, pričom tiež požíva alkoholické nápoje a fajčí. Aby nedochádzalo k ďalšiemu ohrozovaniu fyzického, psychického a hlavne morálneho vývinu maloletého, súd považuje za nevyhnutné, aby bol umiestnený do režimového zariadenia s presne stanovenými pravidlami a hranicami. V čase vydania tohto rozhodnutia sa voči maloletému na tunajšom súde pod sp. zn. 1Tp/26/2022 vedie konanie o návrhu Okresnej prokuratúry Partizánske na vzatie obvineného do väzby pre pokračovací prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. g) Trestného zákona. Aktuálne sa maloletý nachádza v cele policajného zaistenia OR PZ Prievidza. Rodičia maloletému aktuálne nedokážu zabezpečiť adekvátnu starostlivosť vzhľadom na jeho problémové správanie. Zo všetkých uvedených skutočností a predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že výchovné opatrenie uložené uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.09.2022 č.k. 18P/25/2022-36 absolútne neplní svoj účel a je teda potrebné neodkladne pristúpiť k zmene zariadenia, a to na uzavreté prostredie reedukačného centra. V uvedenej veci je preto v záujme maloletého okamžite riešiť jeho nepriaznivú situáciu, ktorá narúša jeho zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Jedná sa o vec, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú okamžitú úpravu pomerov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že dočasne odňal maloletého zo starostlivosti Centra pre deti a rodiny Orchidea, n. o., R. Jašíka 158/8, Partizánske a maloletému nariadil pobyt v Reedukačnom centre, Zámok 1, Hlohovec ktoré vyjadriло súhlas s prijatím maloletého, pričom má súd za to, že pomery maloletého tak

budú dočasne dostatočne upravené. Súd viazal trvanie tohto neodkladného opatrenia najdlhšie na dobu 6 mesiacov, čo je maximálna dĺžka pobytového výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) ZoR. Nakoľko neodkladné opatrenie má iba dočasný charakter a o zmene zariadenia na výkon uloženého výchovného opatrenia možno rozhodnúť súd len vo veci samej, uložil súd Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza povinnosť, aby v lehote do 10 dní od vyhotovenia tohto rozhodnutia podal návrh vo veci samej.

(38) S poukazom na ustanovenie § 367 ods. 3 CMP je toto uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vykonateľné vyhotovením.

(39) V danom prípade má miestnu príslušnosť založenú Okresný súd Prievidza, ktorý vedie poručenský spis maloletého a naposledy vo veci starostlivosti súd o maloletého rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. 18/25/2022. Miestne príslušnému Okresnému súdu Prievidza by sa do uplynutia lehoty na rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusela stihnúť vec postúpiť, preto súd rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na ustanovenie § 113 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie je podané včas, ak bolo podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 125 ods. 1 až 3 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. (§ 125 ods. 1 až 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).